

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Școala Doctorală Economie I

TEZĂ DE DOCTORAT

Raluca–Corina V. Manea (Dawed)

Titlul tezei de doctorat:

**EFECTE ALE GLOBALIZĂRII ASUPRA MEDIULUI DE
AFACERI DIN ROMÂNIA**

Conducător de doctorat: prof. univ. dr. Daniela-Anca Dachin

Comisia de susținere a tezei de doctorat:

(Grad didactic).dr. (prenumele și numele) (președinte) (denumirea universității)

(Grad didactic).dr. (prenumele și numele) (referent) (denumirea universității)

(Grad didactic).dr. (prenumele și numele) (referent) (denumirea universității)

(Grad didactic).dr. (prenumele și numele) (referent) .. (denumirea universității)

Prof.univ.dr.Daniela-Anca Dachin (conducător de doctorat) Academia de Studii Economice București

București, (luna) 2025

Academia de Studii Economice București

Școala Doctorală Economie I

Titlul tezei: *Efecte ale globalizării asupra mediului de afaceri din România*

Student doctorand: Manea (Dawed) Raluca-Corina

Coordonator științific: prof. univ. dr. Dachin Daniela-Anca

Cuvinte cheie: efecte ale globalizării, impactul globalizării, mediu de afaceri, turism, cercetare calitativă.

Rezumat:

Această cercetare doctorală investighează modul în care globalizarea afectează mediul de afaceri din România cu accent pe un studiu de caz – orașul Predeal, o stațiune turistică de dimensiuni mici, dar relevantă pentru turismul montan național – pe baza unei analize calitative aprofundate.

Rezultatele obținute evidențiază nouă efecte semnificative ale globalizării, dintre care doar o parte generează avantaje competitive. Percepția actorilor locali asupra impactului globalizării este ambivalentă, înclinată spre negativ. Migrația forței de muncă, încălzirea globală și pandemia Covid-19 au afectat semnificativ sustenabilitatea afacerilor, în timp ce accesul la piețele internaționale de turism, digitalizarea și manifestările sportive internaționale oferă oportunități insuficient valorificate.

Concluziile arată o capacitate de adaptare redusă, ceea ce evidențiază nevoia de formulare a unor strategii colaborative, integrate, orientate spre reziliență și dezvoltare sustenabilă.

Originalitatea lucrării constă în analiza globalizării dintr-o perspectivă locală detaliată și o analiză calitativă riguroasă. Teza contribuie la literatura de specialitate prin documentarea empirică a percepțiilor actorilor locali asupra efectelor și impactului globalizării și identificarea unor posibile direcții de intervenție pentru politicile și strategiile de dezvoltare locală.

Sinteza tezei de doctorat:

1. Context și motivația cercetării

Globalizarea este unul dintre cele mai complexe fenomene ale contemporaneității. În România efectele globalizării au fost resimțite cu o intensitate crescută după anul 1990 și, mai ales după aderarea la Uniunea Europeană, generând transformări semnificative în economie și activitatea întreprinderilor, în societate, cultură, tehnologie, comunicații și mediul natural. În acest context, prezenta lucrare doctorală își propune să investigheze modul în care efectele globalizării se manifestă,

sunt percepute și evaluate la nivelul unui mediu de afaceri local – orașul Predeal – o stațiune turistică montană de interes național.

Studiul este motivat atât de literatura științifică privind globalizarea și impactul acesteia asupra companiilor, cât și de nevoia de a identifica direcții de acțiune adaptate la specificul local, într-un context în care globalizarea poate fi simultan o sursă de oportunități și de vulnerabilități.

2. Obiectivele și întrebările de cercetare

Pentru a explora impactul globalizării asupra mediului de afaceri local, cercetarea a fost orientată de un set de obiective clar definite încă de la început. Rolul acestor obiective a fost de a orienta și ghida întreg demersul de cercetare. Obiectivul general al cercetării a fost definit astfel:

O.G. : Cunoașterea efectelor globalizării asupra mediului de afaceri din România, cu accent asupra unui mediu de afaceri local, orașul Predeal.

Subsecvent, au fost construite trei obiective specifice:

O.S. 1: Identificarea caracteristicilor specifice mediului de afaceri din Predeal, în contextul global actual.

O.S. 2: Evaluarea avantajelor și dezavantajelor aduse de globalizare mediului de afaceri local.

O.S. 3: Analiza implicațiilor globalizării asupra mediului de afaceri local.

Atingerea acestor obiective a condus la formularea a trei întrebări fundamentale de cercetare, menite să structureze și să ghideze prezentul demers, după cum urmează:

I.C. 1: Care sunt cele mai semnificative efecte ale globalizării asupra mediului de afaceri local (orașul Predeal)?

I.C. 2: Care este impactul globalizării asupra mediului de afaceri, așa cum este evaluat de actorii locali?

I.C. 3: Care sunt implicațiile pentru mediul de afaceri local, cum ar trebui să se adapteze la evoluțiile aduse de globalizare?

3. Cadrul teoretic și metodologic

Teza este structurată de o manieră logică și coerentă, pornind de la analiza conceptuală a globalizării, trecând prin examinarea teoriilor și școlilor de gândire referitoare la acest fenomen, pentru a contura o dublă abordare de cercetare:

- pozitivistă – pentru identificarea efectelor observabile ale globalizării;
- normativă – pentru înțelegerea percepțiilor și evaluărilor calitative ale actorilor locali;

Metodologia combină:

- analiza statistică decriptivă, bazată pe date furnizate de: INS, DJS Braşov, ONRC şi alte surse oficiale;
- analiza calitativă, fundamentată pe date culese pe baza interviurilor semi-structurate, codificate tematic printr-o schemă de codare (code book) riguroasă, interviuri înregistrate audio, transcrise verbatim cu TurboScribe şi verificate linie cu linie, prelucrate cu softuri precum Dedoose şi Jupyter Notebook;

Eşantionul include antreprenori, experţi în turism şi reprezentanţi ai administraţiei locale, selectaţi pe baza criteriilor de relevanţă pentru cercetare şi disponibilitatea de a răspunde la întrebările din grila de interviu.

4. Rezultate

Rezultatele cercetării calitative evidenţiază nouă efecte semnificative ale globalizării asupra mediului de afaceri locali, percepute de respondenţi ca fiind cele mai relevante:

- ✓ Accesul la pieţele internaţionale – efect perceput ca insuficient valorificat, chiar dacă staţiunea este vizitată şi de turişti străini.
- ✓ Concurenţa internaţională – percepută ca fiind puternică, dar abordată pasiv.
- ✓ Mobilitatea forţei de muncă – generatoare de instabilitate în rândul resursei umane şi de declin demografic.
- ✓ Digitalizarea – recunoscută ca necesară, utilă, dar inegal implementată.
- ✓ Investiţiile străine directe şi finanţările internaţionale – percepute ca greu de accesat şi gestionat, insuficient valorificate.
- ✓ Schimbările climatice – percepute ca ameninţări directe asupra viitorului practicării sporturilor de iarnă în staţiune şi accentuarea sezonalityi.
- ✓ Manifestări sportive internaţionale – cu potenţial, dar insuficient valorificat pe termen lung în absenţa unei strategii de branding.
- ✓ Pandemia COVID-19 – un efect global major, cu impact sever asupra activităţii în turismul local.
- ✓ Mass-media – influenţează fluxurile turistice, mai ales în favoarea destinaţiilor externe.

5. Evaluarea impactului

Analiza impactului globalizării, realizată în paradigmă normativă, conturează o imagine ambivalentă, cu mai mult accent pe dimensiunea negativă a efectelor, mai ales în ceea ce privește:

- resursele umane – migrația forței de muncă locale către alte țări;
- schimbările climatice – vulnerabilizarea afacerilor și accentuarea sezonality;
- pandemia – reducerea drastică a fluxurilor de turiști și dificultăți în reluarea activității;

Pe de altă parte, digitalizarea, accesul la piețele turistice externe și manifestările sportive internaționale sunt recunoscute ca benefice, dar potențialul lor este insuficient exploatat.

6. Concluzii

Răspunsul actorilor locali la efectele globalizării este parțial, izolat și lipsit de coordonare. Cu toate acestea, respondenții au identificat inițiative și strategii potențiale pentru ca stațiunea să aibă mai multe beneficii:

- diversificarea și personalizarea ofertei turistice;
- fidelizarea resursei umane printr-un climat organizațional pozitiv;
- investiții în digitalizare;
- cooperarea între antreprenorii locali;
- accesarea fondurilor europene;
- o viziune de dezvoltare integrată, sustenabilă pe termen lung;

Concluziile tezei indică nevoia urgentă de intervenții adaptative, colaborative și coerente pentru a transforma globalizarea din sursă de presiune pentru afacerile locale în catalizator al dezvoltării durabile.

7. Originalitate și limitări ale cercetării

Un element de originalitate este reprezentat de abordarea combinată cantitativ-calitativă, pozitivist-normativă, aplicată într-un mediu de afaceri local, cu accent pe vocea actorilor locali și pe propuneri de acțiune concrete și contextualizate.

Limitările sunt recunoscute explicit, cele mai multe fiind de natură obiectivă: contextul specific local, dimensiunea eșantionului, lipsa codificării paralele, dar și de natură subiectivă, inerente cercetării calitative. Viitoare direcții de cercetare ar putea fi reprezentate de studii comparative, longitudinale sau extinderea eșantionului.